

**Slávne „B-H-S“
trio majstrov hudobného baroka a
ich umelecký odkaz v dielach pre
žiakov základného stupňa**

**(k 340. výročiu narodenia
Bacha, Händla a Scarlattiho)**

1685

J. S. Bach

G. F. Händel

D. Scarlatti

Johann Sebastian Bach

Prostredie a vplyvy

*31. 3. 1685 Eisenach

† 28. 7. 1750 Lipsko

Pôsobenie:

Weimar

Köthen

Lipsko

Hudobné vplyvy:

vlastný otec Ambrosius

starší brat Johann Christian

Johann Pachelbel

Dietrich Buxtehude

Antonio Vivaldi, Arcangelo Corelli

Francois Couperin

Georg Friedrich Händel

Prostredie a vplyvy

*23. 2. 1685 Halle
† 14. 4. 1759 Londýn

Pôsobenie:

krátko v Nemecku a Taliansku
47 rokov v Anglicku

Hudobné vplyvy:

Friedrich Wilhelm Zachow
Dietrich Buxtehude
talianska opera
Jean Baptiste Lully
Henry Purcell, anglický zborový a
oratoriálny štýl

Domenico Scarlatti

Prostredie a vplyvy

*26. 10. 1685 Neapol
† 23. 7. 1757

Pôsobenie:

Neapol, Vatikán

Lisabon

Madrid

Hudobné vplyvy:

vlastný otec Alessandro

Gaetano Greco

Francesco Gasparini

Bernardo Pasquini

španielska ľudová hudba

Tvorba

Bach

1. Klávesová tvorba
2. Organová tvorba
3. Komorná hudba
4. Orchesterálna hudba
5. Vokálna hudba

Viac než 1100 diel

Händel

1. Opery
2. Oratóriá
3. Vokálne
4. Inštrumentálna hudba
5. Klávesová tvorba –
suity, sonáty pre sólové
nástroje s čembalom

Vyššie 600 diel

Scarlatti

1. Klávesové
sonáty
(minimálne 555)
2. Ostatná tvorba
(niekoľko opier a
sakrálnych diel z
mladosti, *Stabat
Mater*, kantáty
motetá)

Hudobný štýl

Bach

- Majster majster melodiky, polyfónie i harmónie
- Melodickosť všetkých hlasov
- V dielach dominuje duchovný princíp
- završiteľ barokovej fúgy a suity

Händel

- Melodická línia s harmonickým sprievodom dominuje nad polyfonickou štruktúrou
- Dramatický až patetický vokálny výraz
- Expresivita a emócia

Scarlatti

- Majster klavírnej virtuosity a rytmickej energie
- Jasné a skokové melodické línie, často folklórne alebo tanečné
- Spojenie neapolskej školy, technickej invencie a expresívnej jednoduchosti

Klávesové nástroje v baroku

organ

čembalo

klavichord

**„Gravicembalo col piano e forte“
Bartolomeo Cristofori, okolo r. 1700**

struny + klávesy + kladvká = klavír (hammerklavier)

**Gottfried
Silbermann
(1683 – 1753)**

kópia hammerklaviera
z roku **1749**
(Paul McNulty)

Pedagogický význam štúdia diel Bacha, Händla a Scarlattiho

- **Počúvanie** dvoch či viacerých hlasov
- **Spevné vedenie hlasov** (*Bach: „singend denken“*).
- **Nezávislosť rúk**: rytmická, dynamická a artikulačná
- **Obratnosť oboch rúk**, rovnomerný vývoj techniky
- **Staré formy**: menuet, sarabanda, bourée, gavota, allemande, courante, gigue, prelúdiá, fúgy, toccaty...
- **Ozdoby**: triloc, nátril, mordent, obal, skupinka, arpeggio
- **Celkový význam**: počúvanie, koordinácia, samostatné myslenie, technika, fantázia a štýlové cítenie

Interpretačné špecifiká skladieb Bacha, Händla a Scarlattiho

- **Tempo** – obyčajne sa nezapisovalo, určuje sa podľa hustoty zápisu a charakteru skladby
- **Artikulácia** – nezapisovala sa, až na malé výnimky
- **Dynamika** – nezapisovala sa, až na malé výnimky
jemné odtieňovanie v rámci spevného princípu je žiaduce, echo dynamika najmä u Händla priam „povinná“
- **Frázovanie** – nezapisovalo sa
- **Agogika** – nezapisovala sa, vkusná je veľmi striedma, najmä v pomalých častiach „*krásne prehrešky voči taktu*“ (C.Ph.E.Bach)
- **Pedál** – neexistoval
- **Ornamentika** – ozdoby „na dobu“ a najčastejšie „zhora“ (až na malé výnimky)

Niektoré pedagogické problémy

1. **Prechod na barokové skladby priamo z „polohovej“ klavírnej školy** (v baroku nepoznali 5-prstovú polohu ruky) na bielych klávesoch C1 – G1)
2. **Príliš včasné zaradovanie 3-hlasých skladieb** (správna postupnosť: jednohlas – dvojhlas – trojhlas)
3. **Prstoklad**
4. **Pamäť**
5. **„Romantická“ interpretácia**, najmä dynamika a agogika
6. **„Romantická“ pedalizácia** – preznievanie tónov či harmónií
7. **Dynamicky „suchý“**, plochý, **rovnaký spôsob hry**, bez artikulácie, bez postihnúť intervalového a harmonického napätia

J. S. Bach(?) Menuet d mol

36.
BWV Anh.132

Menuet

The image displays the musical score for Menuet in D minor, BWV Anh. 132, by J.S. Bach. The score is written for piano in 3/4 time, featuring a treble and bass staff. The key signature has two flats (B-flat and E-flat). The piece is divided into three systems of music. The first system contains measures 1 through 6. The second system contains measures 7 through 11, with a first ending (1.) and a second ending (2.) for measures 9 and 10. The third system contains measures 12 through 16, also with first and second endings for the final two measures. The notation includes various musical symbols such as notes, rests, and bar lines.

Vyznačené zmeny polôh obidvoch rúk,
vrátane podkladov a nadkladov – **spolu 48x!**
pri opakovaní oboch dielov

36.
BWV Anh. 132

Menuet

The image displays the musical score for Menuet BWV Anh. 132, a piece in G major, 3/4 time, for piano. The score is presented in three systems, each with a treble and bass staff. Red vertical lines are placed between measures to indicate changes in hand positions. The first system contains measures 1 through 6. The second system contains measures 7 through 11, featuring a first and second ending. The third system contains measures 12 through 16, also featuring a first and second ending. The red lines are placed at the beginning of measures 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, and 16, indicating a total of 16 position changes. The piece concludes with a double bar line at the end of measure 16.

J. S. Bach: Knižočka pre Annu Magdalénu Bachovú 1722 a 1725

Christian Pezold (1677 – 1733)

Menuet G dur Menuet g mol zo Suity G dur (cca 1720)

Menuet I (BWV Anh.114)

Menuet alternativement

7

13

21

27

Menuet II (BWV Anh.115)

Menuet 2

7

13

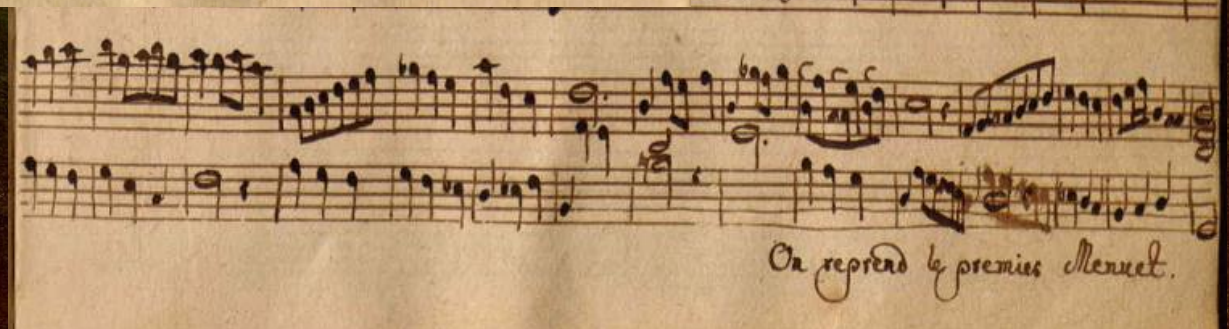
21

27

On reprend le premier Menuet

Christian Pezold (1677 – 1733)

Menuet G dur Menuet g mol zo Suity G dur (cca 1720)

Noten-Büchlein vor Anna Magdalena Bach (1725)
(S. Anh. 126)

Autorstvo tejto skladby Johannu Sebastianovi Bachovi nie je isté. Hoci je tradične uvádzaná medzi jeho dielami, zachované pramene neposkytujú jednoznačný dôkaz o Bachovom autorstve.

Suggestion à l'orgue :

m. d. : Hautbois 8' ou Flûte 4'

m. g. : Basson 8'

Musette

Anonyme
(G. Ph. Telemann ?)

5

Fine

Noten-Büchlein vor Anna Magdalena Bach (1725)
(S. Anh. 116)

Autorstvo tejto skladby Johannu Sebastianovi Bachovi nie je isté. Hoci je tradične uvádzaná medzi jeho dielami, zachované pramene neposkytujú jednoznačný dôkaz o Bachovom autorstve.

Menuet

Anonyme

7

13

3

Diela Carla Philippa Emanuela Bacha v Knižočke (Pochod D dur, Pochod G dur, obidve Polonézy g mol)

16.

BWV Anh. 122

Marche

Ph. E. Bach

17.

BWV Anh. 123

Polonaise

Ph. E. Bach

96

18.

BWV Anh. 124

Marche

Ph. E. Bach

19.

BWV Anh. 125

Polonaise

Ph. E. Bach

